

Wskaźniki przedsiębiorczości w jednostkach terytorialnych Polski – zróżnicowanie w czasie i przestrzeni

Jacek Sołtys
Politechnika Gdańska

Sławomir Dorocki
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Powszechnie stosowanym wskaźnikiem przedsiębiorczości jest liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Przedmiotem prezentowanej pracy badawczej jest analiza powyższego wskaźnika w układzie podregionów, powiatów i gmin (według ich rodzaju, w wyodrębnieniu miast w gminach miejsko-wiejskich), a także analiza liczb zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów. Autorzy są świadomi wad wskaźnika: nie świadczy o przedsiębiorczości wymuszone samozatrudnienia, a liczby są prawdopodobnie zawyżone o podmioty nieaktywne, a niewyrejestrowane z REGONu. Nie ma jednak alternatywnego wskaźnika dostępnego dla wszystkich jednostek terytorialnych kraju.

Celem prezentowanych badań było poszukiwanie odpowiedzi na pytania: Jakie jest zróżnicowanie badanego wskaźnika w czasie i przestrzeni, a także w zależności od rodzaju jednostki terytorialnej i wielkości miasta (w przypadku miast)? Czy można zauważyć i wyjaśnić prawidłowości? Czy można stwierdzić stan nasycenia w niektórych jednostkach? Jako metody stosowano: analizy statystyczne rozkładów wskaźników stanu i dynamiki, wykresy, analizy kartograficzne oraz badanie korelacji (wskaźników stanu i dynamiki ze sobą oraz z liczbą ludności miast, bezrobociem i dochodami własnymi gmin).

Stwierdzono duże zróżnicowanie wskaźników i następujące prawidłowości (zgodne z oczekiwaniami): wskaźniki stanu w miastach są generalnie wyższe niż na wsi (nie ma jednak korelacji z wielkością miast; najniższe wskaźniki są na obszarach turystycznych i metropolitalnych, najniższe – we wschodniej Polsce. Część zróżnicowań jest trudnych do wyjaśnienia. Nie zaobserwowano prawidłowości w dynamice zjawiska; zwłaszcza liczby wyrejestrowywanych firm wykazują duże wahania i przypadkowość. Można wnioskować, że stan nasycenia różnych jednostek jest na różnym poziomie i (jako hipoteza), że w niektórych jednostkach został osiągnięty.

Autorzy sygnalizują też problem wymagający odrębnych badań, a zawarty w pytaniu: w jakim stopniu przedsiębiorczość przejawiająca się w tworzeniu firm może być czynnikiem rozwoju, a w jakim jest efektem rozwoju wywołanym przez inne czynniki. O rozwoju decyduje bowiem nie liczba firm, lecz ich potencjał i zdolność wypromowania konkurencyjnych produktów.

Organizatorzy / Organisers:

Zakład Przedsiębiorczości
i Gospodarki Przestrzennej
Instytut Geografii
Uniwersytet Pedagogiczny
w Krakowie

Komisja Geografii Przemysłu
Polskiego Towarzystwa
Geograficznego

Fundacja „Edukacja
dla Społeczeństwa”
w Warszawie

Wydawnictwo
„Nowa Era”